

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Освітня програма	30040 романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	30040
Назва ОП	романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.055 романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Станіслав Ольга Вадимівна, Бондаренко Катерина Леонідівна, Кобута Катерина Степанівна, Косович Ольга Василівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	07.03.2024 р. – 09.03.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/accredit/akredit_OP/bakalavr/vidomosti_pro_samootsinyuvannya_frants_30040.pdf
Програма візиту експертної групи	https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/accredit/akredit_OP/bakalavr/programa_vizytu_30038_ispanska_francuzka.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Відомості в акредитаційній справі, документи надані на прохання ЕГ та у системі Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, отримані в результаті зустрічей факти щодо провадження освітньої діяльності в ОНУ ім. І.І. Мечникова, дають можливість констатувати, що ОП, яка акредитується, загалом відповідає критеріям оцінювання якості ОП. Зміст освітньої програми структурований, саму освітньо-професійну програму Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька першого (бакалаврського рівня), галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія спрямовано на підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, перекладу, викладання іноземних мов та зарубіжної літератури, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації іноземними мовами, плануванням, реалізацією та контролем процесу навчання в загальноосвітньому навчальному закладі. В освітній програмі витримано регіональний аспект її функціонування, зумовлений стратегією розвитку ОНУ ім. І.І. Мечникова. ЗВО врахував запити регіонального та національного ринків праці, запит суспільства на кваліфіковані кадри з філології. У програмі простежується збалансованість, надається можливість здобувачам сформулювати загальні й фахові компетентності та soft skills через поєднання навчання та отримання практичної підготовки під час освітнього процесу. Перспективи розвитку ОП вбачаються у подальшому її вдосконаленні, щорічному перегляді, подальшому оновленні.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ЕГ дійшла висновку, що сильними сторонами ОП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька» є її затребуваність у сучасних умовах розвитку суспільства та ринку праці загалом. Актуальність ОП, яка акредитується, полягає у підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, перекладу, викладання іноземних мов та зарубіжної літератури, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації іноземними мовами, плануванням, реалізацією та контролем процесу навчання. ОП демонструє високий рівень інтернаціоналізації своєї діяльності. Студенти мають доступ до різноманітних міжнародних програм і стипендій, зокрема Еразмус+, і користуються підтримкою університету як члена Асоціації університетів Франкофонії. Участь у міжнародних заходах і співпраця з французькими установами та посольством Франції забезпечують можливості стажувань і професійного обміну, що посилюють мовну підготовку здобувачів, високий рівень якої підтверджено на національному та міжнародному рівні. На ОП діє система професійного розвитку, що відповідає потребам та інтересам НПП: в ОНУ запроваджено власні сертифікатні програми, навчання за якими зараховуються НПП як підвищення кваліфікації. ЗВО надає можливості для підвищення кваліфікації викладачів шляхом співпраці з франкомовними організаціями з викладання французької мови (AUF, Alliance Française). На ОП відбувається підтримка і стимулювання професійного і наукового розвитку НПП з боку ЗВО шляхом як морального (подяки, грамоти, відзнаки), так і матеріального (грошові надбавки, доплати, преміювання) заохочення. Здобувачам вищої освіти зазначеною ОП надається безоплатний доступ до інфраструктури університету (мережі Інтернет, абонементів, читальних залів, репозитарію, електронного каталогу бібліотеки), яка є широкою і сприяє не лише реалізації ОП, але й всебічному розвитку студента як сучасної особистості. Аудиторії обладнані відповідною сучасною технікою, проєкційним та мультимедійним обладнанням, що уможливило якісну реалізацію ОП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька».

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ЕГ дійшла висновку, що слабкими сторонами ОП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька» є такі: 1. Недостатня увага розробників забезпеченню ПРН6, ПРН14, ПРН18, що виявляється у недостатній кількості кредитів на практичні перекладацькі дисципліни, недооцінці потенціалу перекладацької практики (обмеженому університетом форматі і відсутністю окремо виділеного на неї часу), формальним урахуванням думки професійної спільноти та здобувачів через введення вибіркового, а не обов'язкового курсів із перекладу. Рекомендації: 1) збільшити обсяг ОК перекладацького спрямування за рахунок нових курсів перекладу галузей, найбільш затребуваних на регіональному рівні; 2) виокремити усний та письмовий переклад в окремі ОК; 3) актуалізувати набуття технологічних та сервісорієнтованих компетентностей в ОК з (письмового) перекладу; 4) проводити перекладацьку практику з відривом від навчання на базах практики реального сектору економіки. 2. Незважаючи на те, що адміністрація та розробники ОП демонструють чітку спрямованість на врахування всього досвіду студентів, який вони набувають у неформальній освіті або програмах академічних обмінів, деякі процедури, як-от проходження перекладацької практики за кордоном або в час, який не збігається з офіційним часом проходження такої практики на ОП, потребують уточнення. Рекомендації: до наступного навчального року розробити механізми, що передбачають можливість проходження та зарахування результатів перекладацької практики, яка відбувається не в університеті і в час, відмінний від визначеного в програмі. 3. Роботодавці, експерти галузі та інші «зовнішні професіонали» недостатньо (епізодично) залучені до аудиторних занять та реалізації освітнього процесу за ОП: беруть участь, переважно, в позааудиторних заходах на базі ОНУ (науково-практичних

конференціях, зустрічах, круглих столах тощо). Рекомендації: практикувати залучення роботодавців різних професійних профілів (перекладацького, туристичного, дипломатичного, галузевого та ін.) до проведення аудиторних занять спільно з викладачами як в очній, так і в дистанційній формах, а також до керування практикою та участі в атестації здобувачів ВО. Такі практики можуть бути введені з наступного навчального року. 4. Бракує сучасного програмного забезпечення для навчання майбутніх перекладачів; немає спільної платформи дистанційного навчання, де було б розміщено електронне навчально-методичне наповнення освітніх компонентів ОП. Рекомендації: 1) на найближчому засіданні Вченої Ради ОНУ обговорити потреби ОП у ТАО; 2) до наступного 2024-2025 навчального року відповідальним особам розробити заходи щодо можливостей використання спільної платформи дистанційного навчання на ОП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька» з метою ефективної організації самостійної роботи, самоконтролю здобувачів ВО та прозорості оцінювання.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька» зі спеціальності 035 Філологія чітко корелюється з місією Університету, які представлені у Стратегічних пріоритетах розвитку університету на 2020-2025 роки (<https://bit.ly/3TG8q1M>). Цілі ОП відповідають трьом векторам стратегії ЗВО: освіта – надання якісних освітніх послуг, спрямованих на підготовку високопрофесійних фахівців; наука – формування сучасного дослідницького університету – центру генерування інноваційних ідей та їх реалізації; регіон – спрямування освітнього та наукового потенціалу на розвиток і зміцнення регіону; а також тісно пов'язана з імплементацією підстратегій: інтернаціоналізації, корпоративної соціальної відповідальності та управління якістю. У відомостях про самооцінювання зазначено, що особливістю ОП є гармонійне поєднання традицій класичної вищої гуманітарної філологічної освіти і освіти прикладної, орієнтованої на формування конкурентоспроможного фахівця з високим ступенем адаптивності до умов сучасного ринку праці, що забезпечується, зокрема, педагогічною та перекладацькою практиками; підготовка фахівців з двох іноземних мов (французької та англійської); упровадження різноманітних вибіркових ОК, які відповідають актуальним інтересам здобувачів освіти, відображаючи сучасні проблеми лінгвістики, перекладознавства, літературознавства, педагогіки, що надає здобувачам можливість професійного розвитку та саморозвитку; залучення до освітнього процесу іноземних стажистів – носіїв французької мови (згідно з угодою між ОНУ імені І. І. Мечникова та «Альянс Франсез м. Одеса» і Посольством Франції в Україні). Про відповідність ОП місії і стратегії розвитку закладу вищої освіти експертна група пересвідчилася під час зустрічей з керівником та менеджментом Університету, гарантом ОП.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Визначення цілей і ПРН здійснювалось з урахуванням позицій і потреб стейкхолдерів, що підтверджується наданими ЕГ документами та аналізом результатів опитувань фокус-груп здобувачів, випускників, роботодавців за ОП. Зокрема, за результатами рекомендацій здобувачів та випускників було збільшено кількість годин на практичні заняття з першої іноземної мови, у зв'язку з чим в ОП введено нові блоки ВК, а саме: ВК7 «Просодія усного франкомовного дискурсу» / «Граматичні категорії іменних частин мови» / «Сучасна усна франкомовна комунікація: лексико-граматичний аспект», ВК9 «Французька пунктуація та орфографія» / «Автентичне діалогічне мовлення» / «Граматичні категорії французького дієслова». На запит здобувачів та за рекомендацією випускників щодо формування вмій та навичок з перекладу до ОП додано освітні компоненти з перекладу: «Культурологічні проблеми перекладу», «Термінологія в аспекті перекладу», «Основи професії гід-перекладача», «Євроінтеграційні процеси в Україні: перекладацький аспект», «Основи перекладацької майстерності», відповідно, в блоки ВК11, ВК13, ВК16, ВК19, ВК21. Також зміст ОП, ОК сформовані з урахуванням рекомендацій аташе з питань співробітництва в галузі французької мови Посольства Франції в Україні, представників УАФ, громадських організацій (24.10.2017 року відділення французької філології відвідали пан Фабріс Пето – аташе Посольства Франції в Україні, пані Роксана Туркану-Толоме (УАФ), пані Клаудія Вішан (УАФ), відтак були висловлені рекомендації про використання потенціалу Французького культурного центру з метою підвищення ефективності і конкурентоспроможності випускників ОПП (<http://fr.onu.edu.ua/uk/>). І на зустрічі з ЕГ була присутня пані Клаудія Вішан, яка підтвердила тривалу та продуктивну співпрацю у плані підтримки даної ОП. Як було з'ясовано на зустрічах із здобувачами та

випускниками ОП, поширеною є практика опитувань, обговорення ОП і змісту ОК під час неформальних зустрічей. Роботодавці засвідчили необхідність існування цієї ОП, затребуваності випускників зі знанням двох іноземних мов на ринку праці й висловили готовність подальшої співпраці з гарантом ОП щодо вдосконалення якості та змісту ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Формулювання цілей та ПРН ОП відбуваються на основі врахування релевантності між галузевими можливостями та регіональними потребами. Формулюючи цілі та ПРН ОП, робоча група керувалася, з-поміж іншого, «Стратегією розвитку Одеської області на 2021-2027 роки» (<https://bit.ly/3veMvoR>), яка передбачає, зокрема, підвищення якості загальної середньої освіти, що, в свою чергу, потребує підготовки висококваліфікованих викладачів, в тому числі іноземних мов та зарубіжної літератури. Галузевий контекст враховано у ПРН20, ПРН 21, що безпосередньо сфокусовані на туризмі, як одній з системоутворюючих галузей економіки Одеси та Одеської області. І, саме, розвиток цієї галузі зумовлює потребу у багатомовних фахівцях-філологах та перекладачах для здійснення успішної міжмовної комунікації. На зустрічах ЕГ з викладацьким складом і з гарантами ОП було з'ясовано, що під час формулювання цілей і програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних українських та зарубіжних програм провідних університетів: Київського національного університету імені Тараса Шевченка; Київського національного лінгвістичного університету. Проаналізовано також відповідні ОП Університету Лотарингії та Університету Екс-Марсель. В результаті проведеної роботи в ОП 2023 року сформульовані СК13, СК14, ПРН20, ПРН21, котрі забезпечуються обов'язковими освітніми компонентами ОК7 (Вступ до перекладознавства), ОК20 (Переклад ділового, художнього, публіцистичного мовлення), ОК25 (Перекладацька практика), ОК18 (Методика викладання іноземної мови та зарубіжної літератури), ОК24 (Виробнича (педагогічна) практика) та вибірковими освітніми компонентами ВК6, ВК11, ВК13, ВК16, ВК19, ВК20, ВК21 (дисципліни за вибором з перекладознавства, з проблем професійної діяльності викладача).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти вже було запроваджено (20.06.2019 р. № 869); в ОП враховано всі його вимоги. Цілі ОП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька» чітко сформульовані й узгоджені з місією та стратегією ОНУ ім. І. І. Мечникова. ОП динамічно розвивається й формується з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів, враховує досвід і тенденції розвитку спеціальності та регіонального ринку праці. Розроблення та впровадження ОП були здійснені на основі аналізу аналогічних програм інших українських та зарубіжних ОП і дозволяють досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 035 Філологія. Всі ПРН забезпечуються обов'язковими компонентами, в тому числі практиками, і підсилюються вибірковими дисциплінами. Наприклад, одним з ПРН, визначених Стандартом вищої освіти є: «Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють». Набуття фахових компетентностей за цим ПРН відбувається за рахунок таких обов'язкових ОК: Основи мовознавства та літературознавства, Історія французької мови, Латинська мова, Лексикологія французької мови, Теоретична граматики французької мови, Теоретична фонетика французької мови. Досягнення ПРН: «Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів» забезпечується такими ОК: Історія зарубіжної літератури, Перша іноземна мова (французька), Друга іноземна мова (англійська), Стилїстика французької мови. Набуття здобувачами освіти ЗК та СК за програмним РН: «Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності» забезпечується такими обов'язковими компонентами: Основи мовознавства та літературознавства, Історія французької мови, Історія зарубіжної літератури. За запитом здобувачів вищої освіти та стейкхолдерів, враховуючи сучасні тенденції ринку праці, до переліку програмних результатів навчання, передбачених Стандартом вищої освіти, додано два ПРН, а саме: ПРН20 Здійснювати адекватний переклад з іноземних мов, що вивчаються, українською текстів різних функціональних стилів, обираючи відповідні стратегії для забезпечення перекладацької еквівалентності на граматичному, семантичному та прагматичному рівнях та ПРН21. Зміст ОП включає два потужні блоки вибіркових дисциплін, спрямованих на пізнання арабського світу, проте статус вибіркових передбачає можливість не обрати їх. ЕГ рекомендує до початку нового 2024/2025 навчального року переглянути зміст ОП і частину дисциплін перекладознавчого спрямування перенести до складу обов'язкових ОК.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП відповідає нормативним вимогам усіх підкритеріїв критерію 1 оцінювання ОП. Цілі та мета ОП чітко корелюють зі Стратегічними пріоритетами розвитку ОНУ на 2020-2025 роки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Суттєвих недоліків не виявлено. Частина фахово зорієнтованих дисциплін, що визначають фокус програми входить до складу вибіркових, а статус вибіркових передбачає можливість не обрати їх. ЕГ рекомендує до початку нового 2024/2025 навчального року переглянути зміст ОП і частину дисциплін перекладацького спрямування перенести до блоку обов'язкових ОК.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Підкритерії 1.1, 1.2 та 1.3 відповідають вимогам рівня відповідності Критерію 1. Цілі та мета ОП суголосні Стратегічним пріоритетам розвитку ОНУ на 2020-2025 роки (підкритерій 1.1), а під час їхнього формулювання було враховано думку стейкхолдерів (підкритерій 1.2). Цілі ОП та ПРН враховують тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, регіональний і державний контекст (підкритерій 1.3). Втім, підкритерій 1.4 відповідає вимогам Критерію 1 частково: зміст ОП включає перелік вибіркових дисциплін перекладацького спрямування, проте статус вибіркових передбачає можливість не обрати їх. З огляду на часткову невідповідність підкритерію 1.4 ЕГ оцінює рівень відповідності Критерію 1 як В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Аналіз ОП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька» (2023) показав, що її обсяг загалом становить 240 кредитів ECTS, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII щодо організації першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (розділ II ст. 5) та корелює із обсягом освітньої програми у кредитах ECTS на базі повної загальної середньої освіти, прописаним у Стандарті вищої освіти за спеціальністю «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Обсяг освітніх компонентів, спрямованих на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю «Філологія» першого (бакалаврського) рівня, становить 75%. Обсяг вибіркових компонентів становить 60 кредитів ECTS, що складає 25% від загального обсягу і відповідає нормам законодавства щодо навчального навантаження для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз змісту ОП, спілкування з фокус-групами уможливають висновок про те, що ОП має чітку структуру. В ОП наявні необхідні реквізити, опис предметної області, особливості програми, перелік компетентностей випускника, перелік навчальних дисциплін, опис запланованих РН, форми підсумкового контролю та атестації, відомості щодо придатності випускників до працевлаштування та подальшого навчання, специфічні характеристики кадрового, інформаційного та навчально-методичного забезпечення, міжнародної кредитної мобільності. ОП містить перелік програмних компетентностей (інтегральна, 15 загальних, 15 фахових) та опис 22 ПРН випускника, відомості щодо ресурсного забезпечення реалізації освітньої програми, перелік компонент та структурно-логічну схему ОП, інформацію про форму атестації здобувачів. В ОП наявна логічність в організації освітнього процесу. Відомості самооцінювання демонструють той факт, що інструменти та обладнання ЗВО дозволяють на високому рівні забезпечувати викладання на ОП та досягати поставлених цілей. Під час проведених зустрічей ЕГ переконалася у задоволеності здобувачів освіти щодо опанування освітніх дисциплін. Здобувачі освіти підтверджують, що зміст ОП є коректним; програмні результати є затребуваними у суспільстві; компетентності відповідають вимогам професійної галузі. Отже, ЕГ констатує, що ОК дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП, що акредитується, відповідає предметній області спеціальності 035 Філологія, спеціалізація 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. ОК, представлені в ОП, націлені на підготовку висококваліфікованого фахівця, здатного розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) та освіти в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки та характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Під керівництвом методистів студенти проходять виробничу (педагогічну) практику та перекладацьку практику (без відриву), готують відповідну документацію. Усі ОК на ОП, що акредитується, логічно пов'язані між собою. Структурно-логічна схема ОП композиційно розташовує ОК відповідно до семестрів навчання, що дозволяє здобувачам оволодіти загальними та професійними компетентностями та досягнути заявлені ПРН. Цикл загальної підготовки, професійної теоретичної підготовки та практичної – 180. Дисципліни вільного вибору (60 кредитів) дають можливість поглибити засвоєння компетентностей та програмних результатів, запланованих та відображених в ОП. Перелік ВК, що їх пропонує ОП, покликаний надати можливість здобувачам вищої освіти розширити знання та спеціальні компетенції в обраному напрямі, сприяючи поглибленій підготовці до професійної діяльності філолога (ВК7-ВК10, ВК12, ВК14, ВК15, ВК17, ВК18, ВК20), викладача (ВК6), перекладача (ВК11, ВК13, ВК16, ВК19, ВК21).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти відбувається відповідно через вибір ОК та регламентується Законом України «Про вищу освіту», «Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://bit.ly/3TFRMiP>) здобувачі здійснюють формування індивідуального навчального плану у межах, передбачених ОП та навчальним планом, з дотриманням послідовності їхнього вивчення відповідно до структурно-логічної схеми підготовки фахівця. Здобувачі освіти можуть скористатися правом на навчання за програмою академічної мобільності, визнання результатів якої відбувається згідно з «Положенням про визнання (перезарахування) результатів навчання учасників програм академічної мобільності в ОНУ імені І. І. Мечникова» (<https://bit.ly/4cdhQcl>), а також поглибити загальні й спеціальні компетентності у неформальній освіті, визнання результатів якої здійснюється відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» (<https://bit.ly/3IGts9X>). Структура та зміст ОП передбачають можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти: шляхом індивідуального вибору навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому ОП (60 кредитів ЄКТС). У реальності такого вибору переконалася й ЕГ. Каталог дисциплін досить широкий, що й було підтверджено здобувачами під час інтерв'ю. Проблемних ситуацій із вибором ВК у здобувачів освіти не виникає. Під час проведених зустрічей ЕГ переконалася у задоволеності здобувачів освіти щодо опанування освітніх дисциплін. ЗВО всіляко сприяє формуванню індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти та пропонує належний спектр курсів. Окрім того, формування індивідуальної освітньої траєкторії студента реалізується через вільний вибір тем і наукових керівників курсових робіт; участь здобувачів у предметних олімпіадах та наукових заходах, що проводяться в Університеті та інших ЗВО. Спількування із здобувачами вищої освіти дає підстави стверджувати, що процедури вибору дисциплін є зрозумілими і організовані відповідно до нормативних документів ЗВО.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Організація практичної підготовки ЗВО регулюється «Положенням про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І. І. Мечникова» (<https://bit.ly/3TlA2D>). В ОП передбачено виробничу (педагогічну) (6 кредитів) та перекладацьку (3 кредити) практики. Практична підготовка здобувачів ОП має структурно-логічну послідовність реалізації компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності. Зміст і форми організації практик регламентуються відповідними Програмами практик та силабусами. Педагогічна практика з першої та другої мов і зарубіжної літератури проводиться з відривом від навчання в Одеському ліцеї № 10, який є базою практики згідно з договором між ліцеєм № 10 і ОНУ імені І. І. Мечникова (<http://surl.li/qbuqw>). Педагогічна практика забезпечує формування таких компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності, як-от ЗК08, ЗК11, ЗК12, СК08, СК11, СК14. Перекладацька практика проводиться на базі факультету РГФ без відриву від навчання й забезпечує оволодіння компетентностями перекладача (ЗК03, ЗК09, ЗК12, СК07, СК09, СК13). Низка нормативних дисциплін, а також широкий спектр вибіркового дисциплін передбачають теоретичну і практичну підготовку здобувачів вищої освіти. Виробнича (педагогічна) практика й перекладацька практика дозволяють об'єктивно оцінити здатність майбутніх випускників ЗВО успішно розв'язувати педагогічні та перекладацькі проблеми. ЕГ переконалася у достовірності наведених фактів після спілкування з роботодавцями, які представляли бази практик та зі студентами. Здобувачі освіти та випускники відзначають високий рівень практичної підготовки у ЗВО. Однак, необхідним видається чітке укладання Угод з базами практик.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Освітня програма спрямована на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), які відповідають заявленим цілям. Робочі програми більшості дисциплін передбачають формування загальних компетентностей, покликаних розвинути вміння бути членом команди, працювати на результат, керувати своїм часом протягом навчального процесу, здатність брати на себе відповідальність, вміння залагоджувати конфлікти, комунікувати з різними соціальними групами. Тематика навчальних дисциплін та методи оцінювання формують у здобувачів комунікативні навички та навички міжкультурного спілкування. Аналіз змісту ОК, ПРН й матриць відповідності засвідчує можливість набуття здобувачами заявлених в ОП soft skills. Розробники у Відомостях із СО загалом валідно зазначили, що розвиток soft skills здобувачів вищої освіти здійснюється, зокрема, у межах вивчення таких обов'язкових дисциплін як ОК2, ОК4, ОК17, ОК18, ОК24. Крім того, соціальні навички здобувачів формуються/поглиблюються під час опанування ВК, наприклад, дисциплін блоків: ВК3 (Загальна психологія та психологія особистості/Соціальна психологія та психологія спілкування/Педагогічна психологія), ВК4 (Логіка, теорія аргументації та основи критичного мислення/ Основи герменевтики/ Основи риторики), ВК6 (Основи педагогічної майстерності/ Впровадження методу проектів у закладах вищої освіти/ Педагогічний менеджмент/ Сучасні освітні технології/ Організація виховної і культурно-дозвілєвої діяльності). ЕГ переконалася у достовірності наведених фактів у Відомостях із СО, студенти підтверджують проведення великої кількості культурних заходів, які допомагають сформуванню відповідних soft skills. Здобувачі освіти проінформували про проведення великої кількості наукових заходів, низки гуртків, проведення наукових конференцій для студентів, куди студенти постійно залучаються та дізнаються щось нове і всебічно розвиваються. До формування soft skills долучаються і роботодавці, коли працюють зі студентами під час проходження практики. Під час усіх проведених зустрічей з науково-педагогічними працівниками, студентами та роботодавцями ЕГ отримала підтвердження того, що ЗВО приділяє неабияку увагу формуванню відповідних soft skills серед здобувачів освіти, що уможливорює їх конкурентоспроможність на ринку праці.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

ОП підготовлено з використанням Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://bit.ly/3VgzYMh>).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг навчального навантаження здобувачів освіти регламентовано «Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І. І. Мечникова» (<https://bit.ly/3TFqDwc>), згідно з яким навчальний час, відведений на самостійну роботу здобувача за ОП, регламентується навчальним робочим планом і складає 2/3 від загального обсягу навчального часу. Загальний обсяг підготовки здобувачів освіти складає 240 кредитів ЄКТС. Цикл загальної підготовки, професійної підготовки – 180 кредитів, з них – 12 кредити відводяться на практичну підготовку (виробнича (педагогічна) практика – 9 кредитів, перекладацька практика (без відриву) – 3 кредити). Обов'язкові навчальні дисципліни складають 180 кредитів і вибіркові – 60 кредити. Розподіл навчального часу за циклом Обов'язкові навчальні дисципліни (цикли загальної та професійної теоретичної підготовки) становить 33% аудиторної роботи, 67% самостійної роботи. Самостійна робота прописана у силабусах, методичних матеріалах та у завданнях для самостійної роботи. Студенти під час зустрічі з ЕГ підтверджують, що їхнє тижневе аудиторне навантаження не перевищує зазначеного часу та висловлюють задоволеність організацією освітнього процесу.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За дуальною формою освіти підготовка здобувачів вищої освіти за цією ОП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП враховує сучасні вимоги до нового покоління фахівців-філологів, прописані у Стандарті вищої освіти за спеціальністю «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. ЕГ відносить до сильних сторін

грунтовну філологічну підготовку здобувачів на ОП, що акредитується. ЗВО формує індивідуальну освітню траєкторію здобувачів освіти, пропонує низку вибіркових перекладацьких дисциплін з перекладу двох мов, міжкультурної комунікації, соціальної та цифрової комунікації, що відповідає сьогодні сучасним стандартам. ОП забезпечує формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

На думку експертної групи, слабкі сторони чи недоліки у контексті Критерію 2 на даній ОП відсутні.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня програма загалом відповідає визначеному критерію: обсяг ОП та окремих ОК відповідає вимогам законодавства, зміст програми в цілому має чітку структуру, а освітні компоненти в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН. Зміст ОП відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності 035 «Філологія», а саме 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька. Структура програми забезпечує формування індивідуальної освітньої траєкторії, обсяг навчального навантаження, яке студент має право обрати самостійно, становить 25% від загального (60 кредитів ECTS), що відповідає Закону України «Про вищу освіту». Навчальний план ОП передбачає вагому частку практичних занять та комунікативно-перекладацьку практику, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Освітня програма спрямована на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), які відповідають заявленим цілям. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах ECTS) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Обов'язкові ОК складають логічну взаємопов'язану систему, дозволяють сформувати загальні і спеціальні (фахові) компетентності, досягнути РН, визначені Стандартом. Вважаємо, що рівень відповідності ОП Критерію 2 можна оцінити як В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

На офіційному сайті ОНУ імені І. І. Мечникова міститься достовірна, чітка та зрозуміла інформація щодо вступу (<https://bit.ly/3INGIvo>). У відкритому доступі додаткова інформація щодо правил прийому до ОНУ імені І. І. Мечникова іноземних громадян: <http://imo.onu.edu.ua/en/>. У Додатках до Правил перелік вагових коефіцієнтів оцінок із НМТ, інформація про конкурсні предмети, результати НМТ 2022 р. або ЗНО 2020-2021 рр. з яких можна зараховувати при вступі (<https://bit.ly/3INGIvo>). На перший курс навчання для здобуття освітнього ступеню бакалавра приймаються особи з повною загальною середньою освітою. Уся важлива інформація, у тому числі стосовно структури, змісту та критеріїв оцінювання мотиваційного листа, подана ясно та легко для розуміння і не містить жодних елементів, які б могли бути розцінені як дискримінаційні.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вступ до ОНУ імені І. І. Мечникова на ОПП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька» відбувається згідно з університетськими умовами прийому для 2023 року: <https://bit.ly/3INGIvo>. У додатках до цих правил вказано Перелік вагових коефіцієнтів оцінок з НМТ та перелік предметів, за якими допускається використання результатів НМТ 2022 або зовнішнього незалежного оцінювання 2020-2021 років (<https://bit.ly/48XurNR>). Ураховуючи спеціалізацію освітньої програми, найвищий коефіцієнт встановлено для «Іноземної мови» (0,4). Для інших предметів вибору встановлені такі коефіцієнти: Історія України - 0,3, Біологія / Фізика / Хімія - 0,2. Мінімальний бал для вступу становить 130 балів для бюджетних місць та 100 балів для контрактної форми навчання. Мотиваційний лист, у якому кандидати повинні показати своє бажання та готовність навчатися за обраною спеціальністю, також враховується при формуванні рейтингу абітурієнтів.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процес академічної мобільності в ОНУ імені І. І. Мечникова визначається документом «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу», доступним за посиланням: <https://bit.ly/49SSFdx>. Зарахування результатів навчання проводиться у відповідності з «Положенням про порядок визнання (перезарахування) результатів навчання учасників програм академічної мобільності» <http://surl.li/gvhtk>. Оцінювання навчальних досягнень студентів, а також відповідність виконаного навчального навантаження нормам університету, покладається на деканів факультетів з можливим залученням відповідальних осіб за освітні програми. Кредити, здобуті студентами під час навчання за межами університету в рамках академічної мобільності, визнаються університетом автоматично і не вимагають додаткових завдань чи перевірок. Для офіційного визнання цих кредитів студент має надати заяву, договір про навчання та довідку з результатами. Студенти освітніх програм мають змогу набувати досвіду в закордонних освітніх установах завдяки участі в Erasmus+ чи інших міжнародних академічних програмах: здобувачки 4 курсу мали змогу провести весняний семестр 2020-2021 н.р. в університеті Ca'Foscari (Італія); восени-взимку 2021-2022 року і протягом весняного семестру 2022 н.р. – в Університеті міста Сівас (Туреччина). Три здобувачки наприкінці 2023 року взяли участь у програмі «Стипендії для студентів FLE», профінансованій Урядом Франції, в CAVILAM при Університеті Клермон Овернь у місті Віші, отримали сертифікати та довідки про навчання з обраних предметів та їх результати. За успішне проходження курсу «Французька мова, комунікація та лінгвокультура» студентам було зараховано 2 кредити з французької мови за сьомий семестр у ОНУ імені І. І. Мечникова (<http://surl.li/qdagt>).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів неформальної освіти відбувається згідно з «Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» ОНУ імені І.І. Мечникова (<http://surl.li/gzipt>). Документ встановлює процедуру і правила, якими керуються для перезарахування освітніх результатів як в обов'язкових, так і вибіркових дисциплінах. Студенти, бажаючи отримати зарахування вже вивчених дисциплін, мають подати заяву декану факультету, після чого буде створюється спеціальна Предметна комісія, що оцінює результати і визначає, чи можна зарахувати ці дисципліни. В період з 5 грудня 2023 року по 13 лютого 2024 року група студентів різних курсів пройшла навчання за освітнім курсом «Академічна доброчесність в європейському освітньому і науковому просторах: багатомірна імерсивна модель», запропонованим проектом «AICE – With Academic integrity to EU values: step by step to common Europe». Здобувачі заохочуються до проходження процедури перезарахування, повністю розуміють процес і вимоги, що свідчить про режим максимального сприяння набуттю та визнанню такого досвіду університетом. Водночас зустрічі з фокус-групами відносно зарахування стажування здобувачки 4 курсу на міжнародній радіостанції Radio France International Roumanie не довели наявності чіткої парадигми дій ОНУ імені І. І. Мечникова у цьому аспекті. Отриманий досвід міг розглядатися як результат неформальної освіти (студентці було надано стипендію на проходження стажування), хоча і відбувався під час участі здобувачки в програмі академічної мобільності в університеті. Всупереч тому, що перекладацьке стажування на ОПП передбачається виключно в межах університету і без відриву від навчання, такий досвід стажування, за словами гарантки, було зараховано як проходження перекладацької практики.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

На думку ЕГ, виключно унікальних інноваційних практик у контексті Критерію 3 ОПП не має.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Незважаючи на те, що адміністрація та розробники ОП демонструють чітку спрямованість на врахування всього досвіду студентів, який вони набувають у неформальній освіті або програмах академічних обмінів, деякі процедури, як-от проходження перекладацької практики за кордоном або в час, який не збігається з офіційним часом проходження такої практики на ОП, потребують уточнення. Рекомендуємо: до наступного навчального року розробити механізми, що передбачають можливість проходження та зарахування результатів перекладацької практики, яка відбувається не в університеті і в час, відмінний від визначеного в програмі.

Рівень відповідності Критерію 3.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Констатуємо відповідність ОП стосовно доступності, чіткості і недискримінаційності умов вступу (п.3.1.), врахування особливостей програми в правилах прийому (п. 3.2.), чіткості та дієвості процедури зарахування навчальних здобутків, отриманих здобувачами під час академічної мобільності (п 3.3.). Через специфіку проведення перекладацької практики (лише в університеті і без відриву від навчання), зарахування проходження міжнародного стажування за діючою в університеті процедурою ускладнене (п. 3.4.), але загальна налаштованість адміністрації визнавати такий досвід здобувачів доводить, що це може бути зроблене найближчим часом.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

В ОНУ імені І. І. Мечникова форми та методи навчання визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу» <http://surl.li/gmxxm> і передбачають навчальні заняття, самостійну роботу, практичну підготовку і контрольні заходи. В цілому констатуємо відповідність методів та форм вивчення іноземних мов ПРН. Стосовно ПРН, пов'язаних із перекладацькою діяльністю, констатуємо недостатню забезпеченість здобувачів відповідними ОК: у РП ОК20 практичного перекладацького спрямування усний переклад, набуття якого передбачено в ОП, відсутній. Навчання письмового перекладу у межах тієї ж ОК20 не враховує технологічності і сервісорієнтованості сучасного ринку перекладу. Формат перекладацької практики (без відриву від навчання, і в межах університету, який є єдиною базою практики для здобувачів) звужує можливості здобувачів набувати реальний досвід на підприємствах. Питання практики піднімалося внутрішніми експертами (Зауваження 9 у Протоколі № 9 розширеного засідання кафедри французької філології ОНУ імені Мечникова від 15.05.2023 року, наданого на прохання ЕГ), зафіксовано аргумент, що «проходження практики поза межами університету не передбачено», хоча педагогічна практика здійснюється поза межами університету. Студенти мають можливість самостійно планувати своє навчання та обирати теми для курсових та рефератів, з метою врахування їхніх потреб та інтересів. Згідно з регламентом, студенти можуть навчатися за індивідуальним графіком, особливо коли вони поєднують навчання з роботою за фахом. Студенти мають право оцінювати якість освітнього процесу через анонімні опитування, результати яких розглядаються кафедрою та публікуються на сайті університету. Аналіз анкетування показав, що більшість студентів констатують відповідність навчальних програм їхнім очікуванням, задоволені обсягом практичної підготовки, а також методами викладання, які сприяють ефективному навчанню. Однак при цьому, озвучена в «Аналітичному звіті» <http://surl.li/qflog> пропозиція «включити до освітньої програми навчальні дисципліни, пов'язані з перекладом та мовною практикою, «Логіку», натомість, ... вилучити такі дисципліни як «Філософія», «Політологія», зменшити педагогічну підготовку» до уваги не взята. Право на академічну свободу зафіксовано в Статуті ОНУ імені І.І. Мечникова (<http://surl.li/ttoi>). Студенти можуть брати участь у формуванні навчального плану, пропонувати зміни до списку навчальних дисциплін, обирати теми курсових робіт та наукових керівників, та визначати напрямки своїх наукових досліджень, що відкриває шлях для індивідуального освітнього шляху. Викладачі та наукові працівники також мають свободу у виборі місць для стажувань, тематики досліджень, а також участі в міжнародній академічній мобільності. Вони вільні формувати програми курсів, оновлювати їх вміст, самостійно обирати методи та критерії оцінювання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Деталізована інформація про цілі, завдання, вміст та очікувані результати для кожної освітньої частини навчальних програм наявна в робочих програмах та силабусах, які доступні на веб-сторінці факультету романо-германської філології. Там же можна знайти інформацію міститься інформація щодо навчальних планів, розкладу, процедуру вибору ВК тощо (<http://surl.li/gngzg>). Описи вибіркових курсів також представлені в анотаціях. Викладачі на початку курсу ознайомлюють студентів зі специфікою освітніх компонентів, методами викладання, формами оцінювання та рекомендованою літературою. Інформація про практики щодо практик надається на настановчій конференції. Студенти можуть також отримувати додаткові консультації індивідуально чи в групах. Серед рекомендацій, наданими за результатами анкетування здобувачів ОПІІ, як у 2022, так і в 2023 роках зазначалась необхідність «Посилити роботу щодо поінформованості здобувачів вищої освіти щодо: порядку оскарження результатів заліків, іспитів; порядку перескладання заліків, іспитів» (<http://surl.li/qflog>). Під час зустрічі з ЕГ керівниця відділу забезпечення якості освіти О. Сминтина пояснила, що проблема поінформованості актуальна для більшості програм через те, що ОНУ надає інформацію через «стандартизовані джерела» (офіційний сайт), а здобувачі надають перевагу іншим джерелам інформації, і засвідчила актуальність посилення обізнаності здобувачів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Студенти мають можливість брати участь у різноманітних наукових та освітніх заходах, організованих кафедрою французької філології та іншими кафедрами ОНУ імені І. І. Мечникова. Вони можуть долучитися до роботи проблемної групи «Методика навчання французької мови у закладах освіти», дискусійного клубу «Комунікативні стратегії викладання зарубіжної літератури в освітніх закладах», представляти свої доповіді на студентських наукових конференціях, а також брати участь у національних та міжнародних конференціях (<http://surl.li/gnjhn>), публікувати статті спільно з науковими керівниками в фахових виданнях і брати участь у студентських наукових конкурсах з методики викладання романо-германських мов, романо-германських літератур та перекладу (Всеукраїнський конкурс художнього перекладу до Дня народження Миколи Вінграновського (2021 р.), Міжнародний конкурс художніх перекладів, 2021).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Актуалізація навчальних програм є важливою частиною організації освіти в ОНУ імені І. І. Мечникова. Оновлення змісту навчальних курсів відбувається щороку відповідно до положень університету, які сприяють впровадженню новітніх наукових досліджень і практик у сфері мовознавства та мовної дидактики. Це включає участь викладачів у наукових конференціях та їх наукову роботу. Зокрема, курс «Стилістика основної іноземної мови» було доповнено новим матеріалом, який розкриває особливості використання іронії в нон-фікшн літературі. Також до курсів «Основна іноземна мова (французька)» та «Вступ до перекладознавства» були внесені нові теми, включно з проблемою гендерно нейтральної мови. Викладачі оновлюють курси, виходячи з власних досліджень та актуальних академічних розвідок, з метою надання студентам найактуальніших знань та практичних навичок. Оновлення ОП передбачає активне залучення стейкхолдерів. Так, згідно з Протоколом № 2 засідання робочої групи ОП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька від 20.09.2022 р., наданому на запит ЕГ, при розгляді питання про зміни до ОП було враховано (реалізовано в змінах на рівні ОК) думку академічних стейкхолдерів: зав. кафедри теорії та практики перекладу з романських мов імені Миколи Зерова КНУ імені Тараса Шевченка І. В. Смуцинської, заступника директора з іноземних мов Одеської спеціалізованої школи № 10 I-III ступеню Ортіної Я. В., директора «Альянс Франсез м. Одеси» Я. Леженцевої, представників компанії «Big story books», сімейного готельного комплексу Dominion Relax Club. Натомість пропозиції від стейкхолдерів, що потребують перекладачів, як-от «Автодок-Юкрейн», переважно задовольняються за рахунок ВК. Після час зустрічі з перекладачем-практиком, зафіксованій у Витязі з протоколу № 3 розширеного засідання кафедри французької філології від 13 листопада 2023 року, було ухвалено лише рішення про подальші зустрічі. Відірваність змісту перекладацької освіти від вимог ринку перекладацьких послуг призводить до того, що здобувачі не повною мірою розуміють його специфіку, аргументуючи обмеженість баз практик стінами університету тим, що «перекладати зі словником можу і в університеті», а з зустрічі з перекладачем-практиком пам'ятають лише те, що перекладач має бути начитаним.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація освітніх і наукових програм є ключовим напрямком у стратегії розвитку ОНУ імені І.І. Мечникова на найближчі роки. Студенти мають доступ до програм Еразмус+ та інших міжнародних можливостей для стажувань та підвищення кваліфікації, зокрема завдяки членству університету в Асоціації університетів Франкофонії з 2013 року. Студентів заохочують до міжнародної активності, результатом чого є, наприклад, стипендія на стажування на міжнародній радіостанції у Франції. Також університет бере активну участь у міжнародних конференціях, які часто фінансуються міжнародними франкофонними організаціями. Співпраця з посольством Франції та французькими освітніми інституціями забезпечує стажування на ОП французьких студентів, які беруть участь у викладанні та обміні досвідом.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

ОПП демонструє високий рівень інтернаціоналізації своєї діяльності. Студенти мають доступ до різноманітних міжнародних програм і стипендій, зокрема Еразмус+, і користуються підтримкою університету як члена Асоціації університетів Франкофонії. Участь у міжнародних заходах і співпраця з французькими установами та посольством Франції забезпечують можливості стажувань і професійного обміну, що посилюють мовну підготовки здобувачів, високий рівень якої підтверджено на національному та міжнародному рівні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабким місцем програми є недостатня увага розробників забезпеченню ПРН6, ПРН14, ПРН18, яка виявляється у недостатній кількості кредитів на практичні перекладацькі дисципліни, недооцінці потенціалу перекладацької практики (обмеженому університетом форматі і відсутністю окремо виділеного на неї часу), формальним урахуванням думки професійної спільноти та здобувачів через введення вибіркового, а не обов'язкового курсів із перекладу. Рекомендації: 1) збільшити обсяг ОК перекладацького спрямування за рахунок нових курсів перекладу галузей, найбільш затребуваних на регіональному рівні; 2) виокремити усний та письмовий переклад в окремі ОК; 3) актуалізувати набуття технологічних та сервісорієнтованих компетентностей в ОК з (письмового) перекладу; 4) проводити перекладацьку практику з відривом від навчання на базах практики реального сектору економіки.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Повністю відповідними критерію, враховуючи численні позитивні практики, вважаємо поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми (п. 4.3.); зусилля, спрямовані на інтернаціоналізацію діяльності, реалізовані в навчанні, викладанні та наукових дослідженнях, ефективність яких підтверджена роботодавцями, представниками дипломатичного корпусу, міжнародних організацій тощо (п. 4.5.); визнання важливості та спрямування зусиль адміністрації на покращення поінформованості здобувачів щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів дозволяє засвідчити відповідність п. 4.2. Констатуємо часткову відповідність критерію 4.1. в контексті досягнення заявлених в ОП цілей і результатів через брак перекладацьких дисциплін, недостатню увагу до перекладацької практики. Неврахування потреб ринку перекладів при оновленні ОП не дозволяє засвідчувати повну відповідність за п. 4.4. Враховуючи достатній науково-педагогічний потенціал, наявність стейкхолдерів, що демонструють повну підтримку та прагнення удосконалювати ОП (в тому числі, через надання місць для практики), вважаємо виправлення зазначених невідповідностей досяжним у межах короткого проміжку часу.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

У ЗВО діє низка форм контролю за оцінювання рівня знань здобувачів та розроблені критерії оцінювання за кожною ОК зокрема для моніторингу вмінь та навичок здобувача. Вибір контрольних заходів, методів та критеріїв регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова» (<https://bit.ly/3TFqDwc>), «Положенням про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти» (<https://bit.ly/3TiH7Jn>), «Положенням про ректорський контроль рівня знань здобувачів вищої освіти» (<https://bit.ly/43iCNOV>). Серед основних видів контролю практикується поточний, періодичний та підсумковий. Основними формами і методами поточного контролю є усне та письмове опитування; усні презентації, тестування; виконання індивідуальних завдань, письмовий переклад; презентації власного проекту тощо. Поточний контроль допомагає здійснити моніторинг засвоєння, сприйняття та практичного застосування вивченого матеріалу. Періодичний контроль включає у себе письмові самостійні та контрольні, модульні роботи. Підсумковий контроль проводиться з усіх ОК освітньої програми у формі заліку, екзамену та підсумкового атестаційного екзамену. Екзамен із навчальної дисципліни складають у письмовій, усній формі або у формі тестування. Підсумкова атестація здобувачів освіти проводиться екзаменаційною комісією після виконання програми підготовки за рівнем вищої освіти. Усі контрольні форми доводяться до відома здобувачів на першому занятті з дисципліни, де викладач чітко пояснює, як буде відбуватися оцінювання протягом курсу, відповідні форми прописані у силабусах навчальних дисциплін. Критерії оцінювання знань здобувачів освіти з навчальних дисциплін регламентовані «Положенням про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти» (<https://bit.ly/43kiwIG>), де чітко визначено форми та цілі всіх видів контрольних заходів. Зокрема, зарахування заліку стартує від 60 балів, екзамен проводиться для всіх, незалежно від поточних оцінок. Критерії оцінювання прописано у робочих програмах та силабусах ОК, які є у відкритому доступі на сайті ОНУ (<http://surl.li/gngzg>). Крім того, здобувачі освіти отримують необхідну інформацію на початку семестру та під час індивідуальних або групових консультацій і настановчих конференцій з практик. Окрім того, усю необхідну інформацію про контроль, моніторинг та критерії можна побачити в індивідуальному плані здобувача.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

У ЗВО за даною ОП фінальна атестація здійснюється згідно зі Стандартом вищої освіти України, зокрема, за спеціальністю 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти передбачено проведення атестаційного екзамену. За даною ОП атестація здійснюється у формі атестаційного екзамену з французької мови та зарубіжної літератури та Атестаційного екзамену з англійської мови (друга іноземна мова). Проведення атестації здобувачів вищої освіти регламентується «Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова та відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж ОНУ імені І. І. Мечникова» (<https://bit.ly/49SThjl>). Програми атестаційних екзаменів розміщені на сайті університету (<http://surl.li/gngzg>). Атестація відбувається на засіданні екзаменаційної комісії.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО питання академічної доброчесності, у тому числі врахування її аспекту під час контрольних заходів, регламентується «Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу» (<https://bit.ly/49XgEYR>), «Положенням про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова» (<https://bit.ly/3TFqDwc>), «Положенням про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти» (<https://bit.ly/3TiH7Jn>). У випадку навчання та роботи в дистанційному режимі, існує «Положення про проведення контрольних заходів із використанням технологій дистанційного навчання» (<https://bit.ly/3TBVjfw>). З метою забезпечення об'єктивності оцінювання, до оцінювання залучають двох викладачів, якщо справа стосується оцінювання ОІМ - то трьох. Згідно з «Положенням про політику та порядок врегулювання конфліктних ситуацій» (<https://bit.ly/3TFEG55>), у разі виникнення конфлікту здобувач може подати скаргу до Комісії з врегулювання конфліктних ситуацій. З метою забезпечення об'єктивного та неупередженого повторного проходження контрольних заходів у ЗВО діють «Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова» (<https://bit.ly/3TFqDwc>) і «Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти» (<https://bit.ly/3TiH7Jn>). У випадку академічної заборгованості, вона ліквідується або безпосередньо викладачу, або ж при комісії з трьох осіб (декан, завідувач, викладач). Графік ліквідації академзаборгованостей складається деканатом факультету, узгоджується із керівником навчального відділу і оприлюднюється не пізніше дати закінчення сесії. Академічна заборгованість повинна бути ліквідована до початку наступної сесії. Здобувачі, які не склали атестаційний екзамен, мають право на повторну (з наступного навчального року) атестацію протягом трьох років після відрахування з університету (у період роботи ЕК).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО діє «Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу ОНУ імені І. І. Мечникова» (<https://bit.ly/49XgEYR>) та «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців ОНУ імені І. І. Мечникова» (<https://bit.ly/4chCacu>). Згідно з нормативними документами в ОНУ здійснюється перевірка курсових робіт на антиплагіат з використанням ліцензійного програмного забезпечення (<http://surl.li/mjfdx>) – системи Unicheck, відповідальні за перевірку - «Моніторинг плагіату», спеціальний сектор Наукової бібліотеки. Текстові запозичення не повинні перевищувати 25%, у противному випадку курсова робота завертається здобувачу на доопрацювання. Порядок та правила перевірки робіт наведено на сайті Наукової бібліотеки (<http://surl.li/bjkqh>). У випадку виявлення порушення, здобувачі можуть скористатися електронною скринькою довіри університету, яка розташована на сайті ОНУ (<http://surl.li/bjkqi>) і повідомити про академічну недоброчесність. У розділі 6 «Кодексу академічної доброчесності учасників освітнього процесу ОНУ імені І. І. Мечникова» (<http://surl.li/lydes>) та п. 2.6.-2.9. «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців ОНУ імені І. І. Мечникова» (<http://surl.li/gnpst>) чітко прописані механізми реагування на випадки академічної недоброчесності на всіх рівнях. За порушення академічної доброчесності здобувачами освіти передбачена така відповідальність: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік, тощо); повторне проходження відповідної ОК освітньої програми; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання. На ОП оказіонально трапляються випадки порушення академічної доброчесності під час виконання різних видів робіт поточного контролю, зазвичай це списування при виконанні письмових контрольних робіт. Механізми реагування різні - якщо випадок не

регулярний, то достатньо усного попередження, якщо робота списана на 90% і більше то можливе не зарахування даного завдання з можливістю перескладання.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

На думку ЕГ, виключно унікальних інноваційних позитивних практик у контексті Критерію 5 ЗВО не має.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони відсутні.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП відповідає Критерію 5. Підкритерій 5.1 відповідає вимогам Критерію: на ОП проводяться систематичні опитування щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання для нормативних ОК. Форми атестацій здобувачів вищої освіти відповідають чинному стандарту вищої освіти. Тож підкритерій 5.2 відповідає вимогам. В результаті оцінки підкритерію 5.3 встановлено, що той відповідає вимогам критерію 5: у ЗВО визначено чіткі правила проведення контрольних заходів і повторного їхнього проходження здобувачами. Підкритерій 5.4 цілком відповідає вимогам: принципи академічної доброчесності імplementовані в інституційну культуру ЗВО, підкріплені нормативними документами, послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу. Популяризація академічної доброчесності серед здобувачів ОП відбувається постійно в рамках інформаційних заходів для усіх учасників освітнього процесу. Зважаючи на це, ЕГ дійшла висновку про відповідність освітньої програми рівню «В» за критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та ПРН. Проаналізувавши зведену інформацію про викладачів, подану у відомостях про самооцінювання, та інші уточнювальні документи, слід зазначити, що НПП мають необхідний досвід роботи, наукові ступені й вчені звання за спеціальністю, досягнення та здобутки у навчальній, методичній, організаційній роботі та науковій діяльності (беруть участь у вітчизняних та міжнародних наукових конференціях, колоквиумах, проходять стажування). ЕГ пересвідчилась у відповідності їх академічної (АК) / професійної (ПК) кваліфікації ОК, що викладаються, та забезпечують досягнення цілей ОП та ПРН. Так, к. філол.н. Марінашвілі М.Д. має ПК та АК для викладання ОК10 та ОК13; д. пед. н. Князян М.О. має ПК та АК для викладання ОК03 та ОК17; к. філол.н. Весна Т.В. має ПК та АК для викладання ОК07 та ОК 11; Панченко І.В. к. філол.н. має ПК та АК для викладання ОК14; к. Віт Ю.В. володіє ПК та АК для викладання ОК11; к. філол.н. Коккіна Л.Р. має АК та ПК для викладання ОК11 та ОК15; к. філол.н. Телецька Т. В. володіє ПК та АК для викладання ОК11, ОК12, ОК21; к. філол.н. Млинчик А. В. має ПК та АК для викладання ОК11, ОК16, ОК18; к. філол.н. Мусій В. Б. володіє ПК та АК для викладання ОК8. Під час зустрічі ЕГ зі стейкхолдерами, випускниками ОП було визнано високий рівень кваліфікації викладачів. ЕГ не зафіксувала скарг здобувачів та стейкхолдерів на якість освітніх послуг, наданих НПП у межах ОП. Здобувачі освіти під час онлайн-зустрічі з ЕГ підкреслювали якісний рівень викладання дисциплін. У свою чергу, стейкхолдери підтвердили високий рівень підготовки студентів під час проходження практики у їхніх закладах.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Проаналізувавши Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ОНУ імені І. І. Мечникова, викладеного на сайті ЗВО (<https://bit.ly/3Pr9Zhv>), ЕГ переконалася, що процедура конкурсного відбору викладачів на заміщення вакантних посад є прозорою, об'єктивною та незалежною. Після видання наказу про проведення конкурсу та публікації оголошення про проведення конкурсу на сайті університету відбувається перевірка керівником навчального відділу комплектності поданих кандидатами документів. Далі документи кандидатур передаються на розгляд конкурсною комісією ОНУ імені І. І. Мечникова, яка оцінює професійний рівень претендента на посаду та здійснює відбір на засадах «відкритості, гласності, законності, рівності прав членів експертно-кваліфікаційної (конкурсною) комісії (далі – конкурсна комісія), незалежності, колегіальності прийняття та об'єктивності й обґрунтованості рішень, неупередженого ставлення до кандидатів». Положення розроблено відповідно до Кодексу законів про працю України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», наказу Міністерства освіти і науки від 05.10.2015 року №1005 «Про затвердження Рекомендацій щодо проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) і Статуту Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Окремою процедурою забезпечення професійної придатності НПП є моніторинг їх відповідності чинним ліцензійним умовам (п. 38), наявність щонайменше 4 пунктів, що підтверджується у складі НПП акредитованої ОП. Під час зустрічі ЕГ зі стейкхолдерами (роботодавцями, випускниками та здобувачами) було відзначено високий рівень кваліфікації та професіоналізму викладачів ОП. Окрім того, як повідомили представники студентського самоврядування, в ЗВО регулярно проводяться конкурсні опитування для визначення найкращих викладачів. Про високий рівень професіоналізму НПП свідчать також результати опитування здобувачів освіти щодо якості викладання за ОП (<https://bit.ly/3TOZN57>).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Потенційні роботодавці залучені до організації та реалізації освітнього процесу через участь у різноманітних заходах, зустрічах зі здобувачами освіти, викладачами, гарантом ОП. Роботодавці мають можливість взяти участь в обговоренні ОП шляхом опитування. ЕГ переконалася, що на ОП існує співпраця зі стейкхолдерами переважно викладацького напрямку ОП, які виступають перед здобувачами в рамках проведення лекцій та неформальних зустрічей: прикладом залучення до організації та реалізації освітнього процесу є участь роботодавця Я. В. Ортіної – заступника директора Одеського ліцею № 10 – в організації ОК24 «Виробнича (педагогічна) практика»: вона провела вступну лекцію про вимоги до професійно-педагогічної діяльності здобувачів. Крім цього, Я. В. Ортіна брала участь у засіданнях робочої групи ОПП, кафедри французької філології з оцінювання результатів діяльності здобувачів протягом педагогічної практики, виступала з рекомендаціями щодо внесення необхідних змін до змісту ОК18 «Методика викладання іноземної мови та зарубіжної літератури». Співпраця з Я. В. Ортіною має й дослідницький характер, зокрема з М. О. Князян було підготовлено доповіді на науково-практичну онлайн-конференцію «Актуальні проблеми навчання іноземних мов в умовах дистанційної освіти». ЕГ рекомендує розширити коло потенційних роботодавців із різних сфер ринку праці та активно залучати їх до реалізації освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Професіонали-практики, експерти галузі та потенційні роботодавці залучені до викладання на ОП: методист КЗВО «Одеська академія неперервної освіти» Т. В. Юрченко прочитала лекцію з проблеми професійної підготовки сучасного вчителя до використання інноваційних методів навчання іноземних мов, а саме міждисциплінарного підходу. Для здобувачів вищої освіти було проведено також онлайн лекцію професіонала-практика Пільгук Н. В. (PhD медичної психології, тренінгового аналітика ЕСРР (Австрія), керівника Української школи групового аналізу, викладача Київського інституту сучасної психології та психотерапії) на тему «Кризова самодопомога і допомога ближньому». Лекцію про особливості роботи перекладача, як усного, так і письмового, вплив штучного інтелекту на сучасний переклад, трудності франко-українського перекладу прочитав О. В. Гарачук – перекладач, радник директора з адміністративних питань ТОВ «УКРАТЛАНТИК». Здобувачі вищої освіти прослухали лекцію про особливості перекладу різностильових та різножанрових творів викладача FLE Французького Інституту в Україні, співавтора підручників ÉDITO, автора підручника «Французька мова для ЗВО», перекладача Сергія Опацького. Експерти рекомендують і надалі поширювати практику залучення представників роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі до організації освітнього процесу та активніше залучати їх до спільного з НПП проведення аудиторних занять.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Під час зустрічі з НПП, ЕГ пересвідчилася у тому, що ЗВО має налагоджену систему професійного розвитку викладачів, яка складається з різних компонентів. Передусім, це система проходження викладачами підвищення кваліфікації відповідно до «Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників». НПП проходять підвищення кваліфікації/стажування не рідше одного разу у 5 років. Університет підтримує участь НПП у вітчизняних та закордонних конференціях. Відділ аспірантури та докторантури організує

підготовку докторів філософії та докторів наук зі спеціальності 035 Філологія. Науково-дослідна частина координує організацію наукових конференцій, заохочує та підтримує науково-дослідницьку діяльність кафедр. У 2020 році ОНУ отримав ліцензію на 3000 безкоштовних підписок на освітню онлайнплатформу Coursera. На фокус-групі НПП підтвердили, що кожен викладач має безкоштовний доступ до платформ наукометричних, міжнародних баз даних Scopus та Web of Science. Викладачі ОП публікують наукові статті у фахових збірниках університету (Марінашвілі М. Д., Князян М. О., Телецька Т. В. та ін.). Завдяки угоді між ОНУ та Університетом Париж 13 Весна Т. В., Телецька Т. В., Млинчик А. В. пройшли підвищення кваліфікації через участь в роботі комісії у сфері освіти 41-ої Генеральної Асамблеї ЮНЕСКО, м. Париж (2021 р.). Кафедра французької філології тісно співпрацює з міжнародною франкомовною інституцією Alliance Française, а ЗВО є членом Університетської Агенції Франкофонії (AUF), що відкриває для НПП можливості професійного розвитку у галузі французької мови, на якій ґрунтується ОПП. У ході зустрічей та під час вивчення наданої інформації, ЕГ переконалася, що НПП користуються наданими їм можливостями. Викладачки ОП Коккіна Л. Р., Марінашвілі М. Д., Панченко І. В. та Князян М. О. взяли участь у стажуваннях зорганізованих AUF, які мають безпосередній стосунок до ОП та тематики ОК, які вони забезпечують.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЗВО має систему матеріального та морального заохочення викладачів до досконалості викладацької майстерності. П.15. Статуту університету передбачає можливість встановлювати надбавки до заробітної плати за високі творчі досягнення в праці, виконання особливо важливої роботи. Згідно з п. 5.12 Статуту ученим, які досягли особливих успіхів у розробленні найсучасніших наукових проблем на світовому рівні, може встановлюватися надбавка до заробітної плати. Для стимулювання творчої праці й педагогічного новаторства педагогічних, науково-педагогічних працівників Колективним договором ОНУ імені І. І. Мечникова (<http://surl.li/gmxse>) і «Положенням про матеріальне заохочення співробітників Одеського національного університету імені І. І. Мечникова» (Додаток 3 до Колективного договору) передбачено надбавки, доплати та преміювання НПП за визначні професійні досягнення. За рішенням Вченої ради ОНУ імені І. І. Мечникова викладачі представляються до державних і урядових нагород, присвоєння почесних звань, відзначення преміями, грамотами тощо. Марінашвілі М. Д. нагороджена Грамотою Департаменту освіти і науки ООДА (2020 р.). Грамоти, Почесні подяки від адміністрації університету та профкому отримали Коккіна Л. Р., Марінашвілі М. Д., Весна Т. В., Князян М. О., Панченко І. В. Переможниця конкурсу «Кращий викладач в умовах воєнного стану» (що проводився у 2023 р. серед всіх ОП університету) Телецька Т. В. отримала Грамоту та грошову винагороду. ЗВО практикує також преміювання НПП за публікацію у виданнях, що входять до міжнародної наукометричної бази даних Scopus або Web of Science.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

На ОП діє система професійного розвитку, що відповідає потребам та інтересам НПП: в ОНУ запроваджено власні сертифікатні програми, навчання за якими зараховуються НПП як підвищення кваліфікації. ЗВО надає можливості для підвищення кваліфікації викладачів шляхом співпраці з франкомовними організаціями з викладання французької мови (AUF, Alliance Française). На ОП відбувається підтримка і стимулювання професійного і наукового розвитку НПП з боку ЗВО шляхом як морального (подяки, грамоти, відзнаки), так і матеріального (грошові надбавки, доплати, преміювання) заохочення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Роботодавці, експерти галузі та інші «зовнішні професіонали» недостатньо (епізодично) залучені до аудиторних занять та реалізації освітнього процесу за ОП: беруть участь, переважно, в позааудиторних заходах на базі ОНУ (науково-практичних конференціях, зустрічах, круглих столах тощо). ЕГ рекомендує практикувати залучення роботодавців різних професійних профілів (перекладацького, туристичного, дипломатичного, галузевого та ін.) до проведення аудиторних занять спільно з викладачами як в очній, так і в дистанційній формах, а також до керування практикою та участі в атестації здобувачів ВО. Такі практики можуть бути введені з наступного навчального року.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Підкритерії 6.1, 6.2, 6.5, 6.6 цілком відповідають акредитаційним вимогам. Академічна / професійна кваліфікація НПП, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених ОП цілей та ПРН (підкритерій 6.1), ЗВО має розгорнуту систему стимулювання викладацької майстерності та заохочення НПП за визначні досягнення у науково-методичній діяльності (підкритерій 6.6). При цьому ЗВО має сильні сторони та позитивні практики в рамках критеріїв 6.2 (підбір НПП для забезпечення якості ОП) та 6.5. (угоди з вагомими інституціями з вивчення та поширення французької мови). Часткова відповідність вимогам підкритеріїв 6.3 та 6.4 (недостатня задіяність до реалізації ОП та до викладання ОК, ВК стейкхолдерів різних сфер потенційного працевлаштування) може бути швидко усунена та не впливає на рівень відповідності Критерію 6 на рівні В. Визначені недоліки та рекомендації у контексті Критерію 6 не є суттєвими, однак, їх врахування дозволить покращити здійснення освітнього процесу. Враховуючи цілісний підхід в оцінюванні, різну вагомість окремих підкритеріїв, а також релевантність фактів та їх контексту, експертна група вважає дотримання вимог Критерію 6 на рівні В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Онлайн-огляд матеріально-технічних можливостей ОНУ імені І. І. Мечникова дав змогу ЕГ констатувати наявність сприятливого середовища та якісних умов для реалізації освітньої діяльності. Фінансові та матеріальні ресурси ЗВО представлені 9 навчальними корпусами, науковою бібліотекою, ботанічним садом, студентським містечком (9 гуртожитків), спортивно-оздоровчим табором «Чорноморка», стадіоном, центром культури і дозвілля студентів, їдальнею, медичним пунктом, музеями. На факультеті РГФ є спеціалізовані приміщення і лабораторії: лабораторія кафедри теоретичної та прикладної фонетики, комп'ютерний клас з мовленнєвим тренажером; функціонують: Центр французької мови, Центри американського, німецького країнознавства, країнознавства Іспанії, мови та культури Італії, новогрецької мови та культури, китайської мови, Кабінет мистецтвознавства. Експерти переконалися, що матеріально-технічне забезпечення на факультеті РГФ дозволяє досягти цілей і програмних результатів навчання за ОП, що акредитується. У наявності є достатній аудиторний фонд: кабінети для проведення лекційних та практичних занять, які містять комп'ютерне обладнання та мультимедійну техніку, мовні центри, конференційна зала. ОК забезпечуються сучасними навчально-методичними ресурсами, насамперед навчально-методичною літературою НПП, які здійснюють реалізацію ОП. На кафедрі французької філології є бібліотека наукової, навчальної та художньої літератури на французькій мові. Доступ до всієї інфраструктури та інформаційних ресурсів є безоплатним. Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами ВО студенти підтвердили, що вони використовують усе вищевикористане матеріально-технічне обладнання під час занять, а якість і швидкість Інтернет-з'єднання в аудиторіях оцінили як задовільну та засвідчили задоволеність забезпеченням освітнього процесу. ЕГ рекомендує і надалі працювати над покращенням матеріальної бази та науково-методичного забезпечення освітнього процесу; збагатити МТБ програмним забезпеченням з перекладу; активніше використовувати віртуальний навчальний простір (платформи дистанційного навчання) для ефективного організації самоосвіти, самоконтролю здобувачів ВО та прозорості оцінювання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час онлайн-зустрічей зі здобувачами та викладачами цієї ОП ЕГ з'ясувала, що в ОНУ імені І. І. Мечникова забезпечено безкоштовний доступ до наявної матеріальної інфраструктури та інформаційних ресурсів для всіх учасників освітнього процесу. Є доступ до мережі Інтернет. НПП та здобувачі мають можливість безоплатного використання бібліотечних ресурсів (абонементи, читальні зали, репозитарій, електронний каталог), робочих програм та розкладу занять, можуть безкоштовно перевірити кваліфікаційні роботи, дисертації, монографії, підручники та посібники на наявність текстових збігів. Для дистанційного навчання використовуються сервіси відеоконференцзв'язку (Google Meet, Zoom), електронна пошта, чати (Telegram, Viber), вебсервіси (Google Classroom). Академічний персонал та здобувачі на фокус-групах з ЕГ підтвердили, що будь-які матеріально-фінансові, організаційні чи адміністративні перешкоди для доступу до інфраструктури та інформаційних ресурсів відсутні.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

З огляду на проведений аналіз відомостей про самооцінювання, офіційного веб-сайту університету, представництв університетських підрозділів у соціальних мережах, додатково наданих доказів та онлайн бесід з фокус-групами, ЕГ дійшла висновку, що освітнє середовище в університеті є безпечним для життя і здоров'я здобувачів ВО за ОП та в цілому дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. ЕГ не зафіксувала скарг на недотримання санітарних норм. ЗВО забезпечує проживання у гуртожитках тих здобувачів, які мають у цьому потребу. Умови проживання у гуртожитках задовільні. Відділ охорони праці, як і декан на факультеті здійснюють контроль за дотриманням

техніки безпеки. В об'єктах інфраструктури розміщено вогнегасники, схеми евакуації людей, напрямки руху до основного та запасних евакуаційних виходів. Діє медичний пункт; здобувачі вищої освіти мають змогу за бажанням обслуговуватися у Студентській поліклініці № 21, в якій наявні усі необхідні фахівці та сімейні лікарі. Психологічну допомогу надає служба психологічної підтримки (<https://bit.ly/3TkgG66>). З початком війни для забезпечення безпечного навчального процесу було облаштовано укриття в навчальних корпусах і в гуртожитках. У кожному гуртожитку укриття було укомплектовано питною та технічною водою, аптечками. Укриття відповідають усім вимогам відповідних норм та інстанцій, про що отримано необхідне для їх експлуатації свідоцтво. Для всіх учасників освітнього процесу проведено інструктаж щодо дій під час повітряної тривоги. Під час інтерв'ювання різних фокус-груп експерти переконалися, що важливу роль у задоволенні потреб та інтересів здобувачів ВО відіграють також органи студентського самоврядування. Голова профкому студентів і аспірантів ОНУ Юрац Євген розповів, що у ЗВО ефективною є діяльність профспілкової організації студентів: профбюро факультету РГФ організовує дозвілля (МечниковФест, поїздки в різні міста України), надає матеріальну допомогу студентам, здобувачі мають можливість брати участь у різних творчих колективах Центру культури і дозвілля. Щорічно відбувається посвята у студенти, організовуються День першокурсника, День факультету РГФ, Дні кафедр факультету, концерти тощо. Центр забезпечення якості вищої освіти, деканат, куратори проводять опитування, бесіди та консультації зі студентами стосовно їхніх потреб, інтересів та рівня задоволеності. Ефективно діє інститут кураторів академічних груп. Взаємовідносини студентів і викладачів побудовані на принципах взаємоповаги та конструктивного діалогу, що засновані на цінностях академічної культури.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

В ОНУ імені І. І. Мечникова діє ефективний механізм освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти, який регламентується нормативно-правовою базою університету (<http://surl.li/grodq>). Освітня та інформаційна підтримка здобувачів освіти здійснюється шляхом оприлюднення інформації на офіційному сайті університету (<http://surl.li/grodq>) та факультету РГФ (<http://surl.li/gngzg>). Розклад занять, екзаменаційних сесій, програми атестаційних екзаменів розміщено на сайті та на дошці оголошень факультету. Для інформаційної підтримки студентів діють телеграм-канали університету (https://t.me/Mechnikov_info), факультету (<https://t.me/RGFthebest>). Здобувачі вищої освіти отримують інформацію також і завдяки окремим телеграм-чатам із старостами курсів. На сторінці Фейсбук факультету, кафедри, в Instagram (<http://surl.li/grozh>) розміщуються оголошення й новини щодо освітнього процесу та інших подій. Оперативне інформування здобувачів вищої освіти здійснюється й шляхом комунікації з кураторами академічних груп під час безпосереднього спілкування або у групах Вайбер/Телеграм. Здобувачі вищої освіти, які навчаються за ОП, при необхідності отримують своєчасну індивідуальну консультацію декана, заступників декана, кураторів академічних груп. Індивідуальні або групові консультації науково-педагогічних працівників з питань освітнього процесу здобувачі освіти отримують під час зустрічей за затвердженим графіком консультацій, який оприлюднено на сайті університету (<https://bit.ly/4cdrYBT>), а також у будь-який інший час за потреби. До консультативної підтримки здобувачів з питань професійної діяльності долучаються випускники, роботодавці. Профспілкова організація здобувачів освіти, адміністрація студмістечка також здійснюють консультативну та соціальну підтримку. Систематично проводяться опитування та анкетування здобувачів вищої освіти щодо навчального процесу за ОП для вияву проблем організаційного характеру, взаємодії з науково-педагогічними працівниками та ін. Відповідно до результатів опитувань рівень задоволеності здобувачів вищої освіти за цією ОП є високим. Зауважень та скарг від здобувачів освіти за ОП щодо освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки не надходило.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ встановила, що серед здобувачів вищої освіти за ОП осіб з особливими освітніми потребами немає. ОНУ імені І. І. Мечникова реалізує сучасні тенденції інклюзивної освіти та забезпечує необхідні умови для осіб з особливими освітніми потребами. Одним з принципів освітньої діяльності ЗВО згідно з п. 2.2 Статуту є забезпечення доступу до освітніх програм особам з особливими фізичними потребами (<https://bit.ly/4ciDZG4>). У правилах прийому ОНУ зазначено, що університет створює можливості для навчання осіб з особливими освітніми потребами відповідно до Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні». Забезпечено відповідні умови для проходження особами з особливими освітніми потребами індивідуальних усних співбесід та фахових іспитів. Онлайн-огляд матеріально-технічної бази показав, що особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення передбачений в'їзд у навчальний корпус за допомогою пандуса, всередині функціонують міжповерхові ліфти. У ЗВО розроблено Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Для організації самостійної роботи осіб з особливими освітніми потребами забезпечується доступ до Інтернет-ресурсів та фондів бібліотеки; передбачене зручне розташування комп'ютерних місць, каталогів і літератури в читальних залах (на першому поверсі філіалу бібліотеки ОНУ в гуманітарному корпусі); у разі потреби здобувачі вищої освіти з особливими освітніми потребами за рішенням Вченої ради факультету мають змогу навчатись за індивідуальним графіком. Психологічну підтримку цієї категорії здобувачів вищої освіти здійснює Психологічна служба університету (<https://bit.ly/3IGa4dj>).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час онлайн-зустрічей з різними групами стейкхолдерів ЕГ з'ясувала, що конфліктних ситуацій чи випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією або корупцією під час реалізації ОП не було зафіксовано. Політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій в ОНУ імені І. І. Мечникова визначено низкою нормативних документів, зокрема «Положенням про політику та порядок урегулювання конфліктних ситуацій в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова» (<http://surl.li/gnvgm>) і «Антикорупційною програмою ОНУ» (<http://surl.li/gqrpqo>). Запобіганню конфліктних ситуацій сприяють відкритість та прозорість діяльності університету у фінансовій сфері. Зокрема, кошторис на 2023 рік (<http://surl.li/gqprk>) є у відкритому доступі; на веб-сторінці тендерного комітету (<https://bit.ly/4ajnPdx>) подана інформація про закупівлі; на сторінці (<http://surl.li/gqrvh>) можна ознайомитись з фінансовими документами та звітами про використання та надходження коштів. Права та обов'язки учасників освітнього процесу регламентуються «Правилами внутрішнього трудового розпорядку» університету (<http://surl.li/gqrgha>) і передбачають недопустимість будь-якої форми фізичного та психічного насильства. Студенти можуть повідомити про факти сексуального домагання, булінгу, будь-якої дискримінації, корупції та інші зловживання через електронну «скриньку довіри» університету (dovira@onu.edu.ua), яка розташована на сайті ОНУ (<https://bit.ly/3VjtImU>). Діяльність щодо запобігання корупційним правопорушенням на ОП здійснюється через надання консультацій НПП щодо дотримання антикорупційних стандартів, обговорення на засіданнях кафедри (двічі на рік – перед початком екзаменаційної сесії) заходів, спрямованих на запобігання хабарництва (зокрема, приймати іспити у складі щонайменше двох викладачів у встановлені деканатом терміни та в аудиторіях, що вказані в розкладі; кураторам академічних груп нагадати здобувачам про існування скриньки довіри на факультеті, скриньки довіри університету, телефон гарячої лінії МОН України; провести роз'яснювальну бесіду зі здобувачами вищої освіти про відповідальність не тільки за отримання, але й за давання хабара тощо). На фокус-групах здобувачі, НПП повідомили, що вони поінформовані про можливості та способи реагування у випадку конфлікту, знають до кого з представників структурних підрозділів звернутися. Якщо працівник або здобувач вважає, що стосовно нього було порушено його права, то він має право подати скаргу до Комісії з урегулювання конфліктних ситуацій, яка є постійно діючим консультативно-дорадчим органом університету. За вибором особи, яка подала скаргу, застосовується або неформальна процедура вирішення конфліктної ситуації (за допомогою медіатора – представника Центру лідерства), або формальна (через розгляд скарги на засіданні Комісії з урегулювання конфліктних ситуацій). В разі потреби можна звернутися за правовою допомогою до Юридичного центру ОНУ (<https://bit.ly/3VHVzB>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Здобувачам вищої освіти за зазначеною ОП надається безоплатний доступ до інфраструктури університету (мережі Інтернет, абонементів, читальних залів, репозитарію, електронного каталогу бібліотеки), яка є широкою і сприяє не лише реалізації ОП, але й всебічному розвитку студента як сучасної особистості. Аудиторії обладнані відповідною сучасною технікою, проєкційним та мультимедійним обладнанням, що уможливорює якісну реалізацію ОП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька». У корпусах ЗВО є облаштовані укриття.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони, недоліки: бракує сучасного програмного забезпечення для навчання майбутніх перекладачів. Немає спільної платформи дистанційного навчання, де було б розміщено електронне навчально-методичне наповнення освітніх компонентів ОП. Рекомендації: 1) на найближчому засіданні Вченої Ради ОНУ обговорити потреби ОП у ТАО; 2) до наступного 2024-2025 навчального року відповідальним особам розробити заходи щодо можливостей використання спільної платформи дистанційного навчання на ОП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька» з метою ефективної організації самостійної роботи, самоконтролю здобувачів ВО та прозорості оцінювання.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Підкритерії 7.2 (ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів), 7.3 (освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів

ВО), 7.4 (ОНУ забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів ВО), 7.5, (ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами) 7.6 (існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій) цілком відповідають акредитаційним вимогам, ЗВО має сильні сторони та позитивні практики у контексті зазначених підкритеріїв. Підкритерій 7.1 відповідає акредитаційним умовам частково (у ЗВО є аудиторії для проведення лекційних та практичних занять, які містять комп'ютерне обладнання та мультимедійну техніку, але бракує сучасного програмного забезпечення для навчання майбутніх перекладачів навичок перекладу. Для дистанційного навчання використовуються сервіси відеоконференцз'язку, електронна пошта, чати, вебсервіси, однак немає єдиної платформи дистанційного навчання, яка б уможливила ефективну організацію самоосвіти та самоконтролю здобувачів ВО). Часткова відповідність вимогам підкритерію 7.1 є вирішальною при оцінюванні рівня відповідності Критерію 7 на рівні В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ЗВО існує та дотримується чітка процедура щодо розроблення, затвердження та моніторингу ОП. ОП переглядається двічі на рік (вкінці першого та другого семестрів), оновлення та зміни, якщо такі є, відображаються у проєкті ОП, який оприлюднюється на офіційному сайті ЗВО не менше ніж за місяць до затвердження. До перегляду залучені здобувачі вищої освіти, академічний персонал, відбувається інтеракція з роботодавцями. Моніторинг здійснюється у вигляді опитувань не лише Центром забезпечення якості, але й у вигляді опитувань від студентського самоврядування, семестрового опитування по вивчених ОК. Процес постійного моніторингу регламентується низкою нормативних документів, зокрема: «Положення про освітні програми в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова» (<https://bit.ly/4abpXEV>); «Політика забезпечення якості вищої освіти Одеського національного університету імені І. І. Мечникова» (<https://bit.ly/3x2aUi8>); «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова» (<https://bit.ly/3TjNB1R>); «Положення про моніторинг якості освіти в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова» (<https://bit.ly/4937NMi>); «Положення про організацію і проведення опитування здобувачів вищої освіти в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова» (<https://bit.ly/3Toaqu8>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У ЗВО та на даній ОП присутня практика залучення здобувачів до перегляду та можливості змін до програми, за якою навчаються. Зокрема, представниця здобувачів запрошується на засідання кафедри, де відбувається обговорення змін до ОП та оприлюднення її проєкту на наступний навчальний рік. До робочої групи ОП з числа здобувачів входить Аліна Станська. Здобувачка розповіла, що вона присутня на засіданнях та бере участь в обговоренні ОП, висловлюючи побажання та пропозиції від здобувачів. Серед ключових запитів була пропозиція збільшити кількість годин на практику мови, внести корективи в модуль з ОІМ та розширення можливостей набуття та покращення комунікативних навичок. Також здобувачі підтримують ідею про збільшення можливостей перекладацької практики. Здобувачі в обов'язковому порядку проходять опитування з метою моніторингу якості ведення освітнього процесу та внесення своїх пропозицій, усі анкети анонімні. Крім формальних каналів комунікації, здобувачі можуть звернутись до гаранта ОП, завідувача профільної кафедри, представників самоврядування, деканату. Головним рушієм збільшення годин на практику мови стало опитування 2022/2023 н.р. Представники студентських рад та старостату беруть участь у засіданнях Вчених рад, мають анонімні чат боти для отримання інформації про освітній процес, побажання тощо.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У ЗВО та за даною ОП зокрема діє практика залучення роботодавців до перегляду та внесення пропозицій до чинної ОП. Як зазначили роботодавці, в основному комунікація щодо ОП відбувається у неформальному телефонному режимі, але на розширених засіданнях кафедри обговорюються кафедри детально обговорюються потенційні та пропоновані зміни/покращення. До робочої групи включено представника роботодавців, зокрема, заступниця директора Одеського ліцею № 10 Оргіної Я. В. Даний Ліцей виступає базою виробничої (педагогічної) практики здобувачів освіти, на зустрічі з роботодавцями представник ліцею окремо підкреслив важливість залучення молодих спеціалістів до шкільного освітнього процесу. Серед висловлених рекомендацій: об'єднати ПР20, ПР21 і ПР22 ОПП 2020 року, сформулювавши ПРН20 більш стисло та чітко. До обговорення ОПП залучена й директорка «Альянс Франсез Одеса» Леженцева Я. В.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЗВО є практика збирання інформації про кар'єру їхніх випускників та окремий відділ, який допомагає працевлаштуватися та надає консультації. Випускники кафедри розповіли, що гарант програми тримає з ними телефонний зв'язок, також спілкуються в соцмережах. Випускники програми працюють вчителями у школі, приватними тьюторами (ФОП), залучені до перекладацької роботи. Рецензію на ОП надають роботодавці, у той час випускники також можуть залишити свій фідбек на сторінці (<http://surl.li/gscpa>). Кафедра сприяє організації зустрічі з випускниками, до прикладу, така зустріч зі здобувачами була організована 01.07.2023 р., випуск 2022 р. (<http://surl.li/iwjzs>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Після спілкування з різними категоріями стейкхолдерів, можна визначити, що в ОНУ система внутрішнього забезпечення якості освіти складається у алгоритмі: гарант ОП (приймаючи пропозиції здобувачів, самоврядування, НПП), робоча група ОП, засідання кафедри, вчена рада, рада роботодавців та Центр забезпечення якості освіти. Усі вищезазначені категорії безпосередньо залучаються до моніторингу ОП та беруть тим чи іншим чином участь у її реалізації. Проект ОП пройшов відповідну процедуру перегляду: схвалення робочою групою (протоколи № 1 від 23.08.2022 р. та № 2 від 20.09.2022 р.), кафедрою французької філології (протоколи № 1 від 31.08.2022 р., № 2 від 10.10.2022 р., №7 від 05.04.2023 р.), НМК факультету РГФ (протокол №3 від 31.10.2022 р., №7 від 07.04.2023 р.), вченою радою факультету РГФ (протокол №8 від 11.04.2023 р.). Роботодавці надали свої рецензії на програму. Науково-методичною радою ОНУ переглядала ОП двічі, зауваження були висловлені щодо стосувалися формулювання мети, фокусу ОП, СК та ПРН; оформлення матриць; уточнення інформації про працевлаштування випускників; Другий висновок експертів НМР містив рекомендацію внести зміни до переліку ОК. Рекомендації від НМР під час останнього перегляду ОП оприлюднені на сторінці факультету у розділі Громадське обговорення (<http://surl.li/qohjy>). Зміни до ОП, внесені з урахуванням зауважень і рекомендацій експертної групи НМР, обговорювались на засіданнях кафедри (протоколи №9 від 15.05.2023 р., №11 від 06.06.2023 р.), НМК факультету РГФ (протокол №13 від 07.06.2023 р.). Оновлена ОП схвалена вченою радою факультету РГФ (протокол №10 від 08.06.2023 р.), Процедура внутрішнього забезпечення якості освіти регламентується «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості в ОНУ імені І. І. Мечникова» (<https://bit.ly/3TjNB1R>)

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП проходить акредитацію вперше. Втім, до уваги взялися рекомендації щодо, надані ОП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія», які проходили акредитацію у 2023 році. Було рекомендовано систематично інформувати здобувачів щодо їхнього права на реалізацію програми академічної мобільності і можливостей неформальної освіти. Наразі, здобувачі підтверджують володіння інформацією щодо академічних обмінів та перезарахування кредитів/модулів, вивчених/пройдених неформально.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У ЗВО та серед учасників освітнього процесу, залучених до реалізації даної ОП сформована культура розвитку, взаємоспівпраці та освітньої діяльності. До роботи програми долучені різні категорії стейкхолдерів, зокрема на факультеті відбувалися робочі зустрічі гарантів факультетських ОП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. На засідання кафедри академічний персонал безпосередньо бере участь в обговореннях ОП, регулярно бере участь у конференції, публікує наукові статті, розвиває міжнародну співпрацю. Співпраця відбувається не лише на рівні кафедри, факультету та структурних підрозділів, але й в міжкафедральному середовищі, зокрема, А. В. Курова (кафедра соціальної психології) запропонувала додати до блоку ВКЗ ОП навчальну дисципліну «Соціальна психологія та психологія спілкування», О. С. Гринько (кафедра теорії та практики перекладу) запропонувала внести до переліку ВК навчальну дисципліну «Євроінтеграційні процеси в Україні: перекладацький аспект».

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

На думку ЕГ, виключно унікальних інноваційних практик у контексті Критерію 8 ЗВО не має.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

На думку ЕГ, негативних сторін у контексті Критерію 9 ЗВО не має.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Діяльність щодо реалізації ОП відповідає вимогам Критерію 8 на рівні В: ОНУ послідовно дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, що регулюється чіткими та зрозумілими нормативними документами, посадовими особами чи підрозділами. Відповідно до пк. 8.2, 8.3 і 8.4 ОНУ ефективно збирає та враховує рекомендації і пропозиції зацікавлених сторін щодо вдосконалення ОП: зацікавлених осіб, роботодавців, випускників (забезпечено комунікацію у соцмережах, на засіданнях кафедри, круглих столах). За підкритеріями 8.5, 8.6 та 8.7 ОНУ здійснює ефективну діяльність щодо забезпечення вимог системи внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, вчасне реагування на недоліки та пропозиції щодо удосконалення діяльності на ОП (узгоджено перелік освітніх компонент нормативного і вибіркового блоків, посилено інтеграцію освітнього процесу і науково-дослідницької роботи). Проте за 8 критерієм відсутні зразкові чи новітні практики.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В ОНУ імені І. І. Мечникова права та обов'язки учасників освітнього процесу регламентуються низкою документів, які є в відкритому доступі на офіційному сайті університету, зокрема в розділі «Офіційні документи» (<https://bit.ly/3TiIDLz>). Учасники освітнього процесу у своїй освітній та науковій діяльності керуються наступними нормативними документами: Статут Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (<https://bit.ly/3VlIOYX>); Положення про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І. І. Мечникова (редакція 2022) (<https://bit.ly/3Vhe1N6>); Колективний договір Одеського національного університету імені І. І. Мечникова на 2021-2024 рр. (<https://bit.ly/3IGA4Fj>); Правила внутрішнього трудового розпорядку ОНУ імені І. І. Мечникова (додаток 4 до Колективного договору) (<https://bit.ly/3TkhUhI>); Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в ОНУ імені І. І. Мечникова (<https://bit.ly/48XZQj1>); Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу ОНУ імені І. І. Мечникова (<https://bit.ly/4a2n5Ks>). Будь-хто із зацікавлених сторін освітніх програм може знайти та переглянути документ.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Згідно з нормою, проект ОП було оприлюднено на сторінці офіційного сайту ОНУ імені І. І. Мечникова в розділі «Опис освітніх програм» (<https://bit.ly/3IH5kEk>), за місяць до його затвердження, де заінтересовані сторони могли подавати пропозиції, зауваження тощо. На сторінці факультету романо-германської філології «Спеціальності та освітні програми» проект оприлюднено також (<https://bit.ly/4cg668J>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Сайт ОНУ та відповідно інтерфейс веб-сторінок структурних підрозділів та загальних підрозділів є зручним для користування та містить всю необхідну інформацію для заінтересованих сторін (<https://bit.ly/3IH5kEk>, <https://bit.ly/4cg668J>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

На думку ЕГ, виключно унікальних інноваційних позитивних практик у контексті Критерію 9 ЗВО не має.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На думку ЕГ, негативних сторін у контексті Критерію 9 ЗВО не має.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Вимоги критерію 9 повністю відповідають підкритеріям, зокрема, 9.1, адже у ЗВО визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу та є доступними для них, 9.2, адже ЗВО не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті, а також є канал звернень до гаранта (корпоративна скринька) з метою подачі пропозицій, 9.3, адже ЗВО оприлюднює точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти., але не несуть інноваційного характеру. Експертна група вважає, що рівень відповідності критерію 9 - В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

ОП розроблена відповідно до частини шостої статті 10, підпункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630. ОП укладена відповідно до Стандарту вищої освіти України зі спеціальності 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 р. № 871). При розробці програми враховано вимоги чинного законодавства та нормативних актів. ОП оновлена й затверджена на засіданні кафедри французької філології факультету романо-германської філології (протокол № 11 від 06.06.2023 р.), на засіданні вченої ради РГФ (протокол № 10 від 08.06.2023 р.) і вченою радою університету (протокол № 9 від 20.06.2023 р.). Згідно з наказом № 62-02 від 30.06.2023 р. оновлена ОП введена в дію з 01.09.2023 р. ЗВО врахував запити регіонального та національного ринків праці, запит суспільства на кваліфіковані кадри з філології. У програмі простежується збалансованість, надається можливість здобувачам сформувати загальні й фахові компетентності та soft skills через поєднання навчання та отримання практичної підготовки під час освітнього процесу. Перспективи розвитку ОП вбачаються у подальшому її вдосконаленні, щорічному перегляді, подальшому оновленні.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Косович Ольга Василівна

Члени експертної групи

Станіслав Ольга Вадимівна

Бондаренко Катерина Леонідівна

Кобута Катерина Степанівна